

Monument a la "Trilladora Tonense"

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Rotonda confluència del c. de l'Era, c. de Seva, c. Tarabau
Alçada: 601

Coordenades:

Latitud: 41.84616
Longitud: 2.22969
UTM Est (X): 436051
UTM Nord (Y): 4632983

Classificació

Número de fitxa 08283 - 255
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbà
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Manquen algunes parts de les màquines i hi ha procés de corrosió del ferro.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Tona
Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dl., 20/05/2024 - 12:25

Descripció

Monument dedicat a la pagesia local i a la històrica societat de la Trilladora Tonense. Ubicat en una rotonda sobre una base de blocs de formigó, s'hi exposen dues màquines agrícoles relacionades amb les tasques agrícoles: una arada brabant i una màquina segadora.

L'arada brabant està proveïda d'avanttren, té dues pales, dues relles, dues ganivetes, les unes davant de les altres. Aquesta disposició servia perquè quan un grup treballava, l'altre restava enlaire, i a l'inrevés. La brabant s'utilitzava per obrir solcs a gran profunditat. Era arrossegada per animals i el llaurador dirigia l'operació des de darrera mitjançant una esteva per mantenir-la vertical. L'estructura està dotada de rodes, tota la peça és de ferro colat.

La màquina de segar o agabelladora també és metàl·lica. Constava de rodes, el mecanisme principal era mogut mitjançant una corona dentada i un engranatge, muntat sobre un eix transversal que proporcionava moviment a la base de la torreta central, i al plat excèntric frontal, que movia la serra de tall, donant-li vaivé amb la llarga biela, per tallar les tiges dels cereals. La agabelladora duia, a la part frontal, una plataforma lateral dreta, que ajudava acompanyant les tiges tallades cap a la part del darrere de la màquina. La màquina era arrossegada per cavalls o matxos.

Història

Les màquines exposades a manera de monument serveixen per homenatjar la tradició agrícola de Tona i a la societat de la Trilladora Tonense. Com el seu nom indica, va ser creada per gestionar el batre dels seus socis entre els anys 1919 i 1920. Els seus estatuts definien que l'objectiu principal era procurar mútua d'ajuda als agricultors del municipi per totes les operacions habituals de la pràctica agrària, des d'adquirir mancomunadament matèries primeres a qualsevol cosa necessària per un progressiu desenvolupament dels conreus, amb l'objectiu de millorar i augmentar els seus productes, que la seva millor venda procuraria també per la societat. (PADRÓS, 2019)

El lloc on s'ubica el monument havia estat una de les eres de la societat: l'era de Dalt. Un any després de ser fundada, eren 215 socis a la Trilladora, la majoria de caps de família del poble. Els canvis socials i econòmics de la segona part del segle XX, van comportar la minva de socis, fins que l'any 1979, van cedir l'era al municipi, on anys més tard es va fundar l'actual escola pública de l'Era de Dalt.

Bibliografia

PADRÓS, Carles (2019). La Trilladora Tonense (1919-1979). D'una Associació de Pagesos a una Agrupació Recreativa. Llibre de Tona

